

«Quan acabes una cançó, encara no saps ben bé què has fet»

El cantautor valencià actua aquesta nit a Sant Feliu de Guíxols.

LAURA FANALS

Ara que "Relotge d'emocions" ja fa uns mesos que està en rodatge, com està funcionant?

El disc és complex, molt personal, i a la gent li agrada. Possiblement, com que ja fa anys que vaig pel món, algunes de les claus subjectives queden més clares. El disc va molt bé, i les cançons en sí, cantades en un recital, com totes les cançons noves, en un primer moment poden sorprendre però després em demanen, algunes, repetir-les.

Parla de Xàtiva, de València, de la guerra de l'Iraq del 91, la Barcelona de 1971... La realitat actual no és tan inspiradora?

Jo no parlo d'aquestes coses, jo el que he fet són cançons. Parlar és una altra cosa. Jo no he hagut de fer una cançó de

Cantacronache, que deien els italians; això ho fa més aviat el periodisme, i cada vegada menys el periodisme i més la televisió. L'actualitat és una cosa tan complexa... Potser el que interessa més és la inactualitat, perquè l'actualitat canvia cada mitja hora. Les cançons són una altra cosa, un destil·lat de moltes experiències, d'estudi, de sentiments, d'expressions, de coses viscudes, imaginades, somiades, desitjades, perdudes... Tot això són les cançons. I si fas una cançó ben feta, durant un any, potser quan acaba l'any resulta que ja ha passat. Tu creus que Veles e Vents té una actualitat curta o llarga? O D'un temps d'un país, és una cançó de quan, de qui...? O Diguem no: creus que puc dir "no" a les mateixes coses que dic en aquella cançó, que la vaig fer el 63? És clar que les puc dir igual! I això és actualitat? No es tracta de mirar el diari o la televisió i fer un catàleg de les coses que no funcionen i de les que sí que ho fan. Per a mi, fer cançons i cantar és tota una altra cosa.

Cançons com Diguem no Al vent, salvant les distàncies, encara són vigents?

Això no ho haig de dir jo. D'aquestes dues cançons hi ha la tira de versions de gent joveníssima. Si són vigents o no ho ha de dir la gent.

M'imagino que, per molts discos nous que tregui, la gent li segueix reclamant aquestes.

Sí, i hi ha cançons que apareixen de forma intermitent. Com que farà ja més de 50 anys que estic en l'ofici, hi ha cançons que fan com el Guadiana, que desapareixen i després tornen a sorgir, estic un temps sense cantar-les i després a gent me les demana... Tinc un petit cançoner que he fet al llarg dels anys, d'unes 150 cançons, i n'hi ha una vintena que si no les canto la gent de seguida me les demana. Però n'hi ha d'altres que són fluctuants, a part de les noves que vaig presentant.

Ara feia temps que no editava material nou...

Bé, en realitat vaig editar-ne en el 2000, però formava part de la Integral, i com que estaven dins d'una distribució més aviat temàtica, algunes igual van passar inadvertides. De cançons noves d'estudi no en feia des de 2006, perquè totes les cançons d'ara les havia gravat prèviament en directe al recital de l'Olimpia per celebrar els 40 anys del primer recital que vaig fer, el 1966. O sigui que ja les tenia fetes. El que intento fer sempre, i aquest cop més que mai, és provar les cançons i cantar-les abans en públic.

Per veure com funcionen?

No, per veure com són. Hi ha moltes versions diferents que pots fer. Algunes d'aquestes van ser gravades al recital de l'Olimpia; altres les he anat cantant i quan les tenia clares les he gravat. Perquè quan acabes una cançó encara no saps ben bé què has fet, excepte amb petites excepcions. En canvi, quan comences a cantar i veus les interpretacions que va agafant el que has escrit, vas veient les coses més clares. I així com un recital és sempre diferent, el disc és sempre la mateixa versió, i si l'has cagat en un moment, ho tens per tota la vida. Aquest cop vaig dir: primer ho canto tot tant com pugui i després faré el disc.

Li sap greu el buit que ha denunciat en diverses ocasions de les administracions valencianes?

Em sap greu des d'un punt de vista personal. Però tingues en compte que tinc 70 anys i això et dona una certa distància de determinades coses. I la meua vida no ha anat mai lligada a les institucions, perquè si no, no m'hagués menjat una rosca. Des de l'any 59, que faig Al vent, i el 62, que començo a cantar en públic, i el 63, que surt el primer disc, fins el 79, encara hi ha censura i prohibicions. Les institucions fan possible moltes coses, però també en dificulten moltes altres. Jo he anat una mica pel meu compte, i quan he pogut recolzar-me ho he fet en gent que veuen que el que faig val la pena, però no gaires vegades.

Se sent més reconegut a Catalunya que al País Valencià?

No... Aquí jo he fet la meua professional, però sempre que canto a València ve moltíssima gent. Una altra cosa és que, des del punt de vista dels mitjans de difusió, no sóc una persona grata. En el seu moment, vostè es va rebel·lar contra la situació política i social. A la societat valenciana actual li falta un punt de rebel·lia?

Hi ha un sector de la població, que evidentment no és majoritari, que sí que està en aquest punt de rebel·lia, d'intentar que la gent pugui viure bé, amb justícia i sense corrupció, llibertat d'expressió, sense censures ni prohibicions. Hi ha molta gent que ho pensa i que voldria portar-ho a la pràctica. El que passa és que el sistema és el que és, i no se'n coneix un altre de millor, i llavors què passa? Doncs que els altres tenen majoria absoluta. Això vol dir que alguna cosa fem malament els que no pensem com ells, i ells ho fan molt bé. Coneixen millor quines són les regles del sistema que no pas la gent alternativa. Quan guanya la dreta és perquè l'esquerra ho ha fet malament, si és que podem parlar d'esquerra i dreta.

I a nivell musical, com veu el panorama del País Valencià?

Hi ha moltíssima gent de diferents tendències, estils, maneres de fer... tots a un nivell més que acceptable. Però tenir en contra els mitjans propis, tenir en contra el govern oficial i amb majoria absoluta, és molt complicat. La gent jove ja té, de per si, dificultats per donar-se a conèixer, però si a sobre els tanquen els altaveus i les possibilitats d'imatge, que la gent els conegui... Avui Internet està suplint aquestes coses, però si una cosa surt a la televisió diverses vegades, al final ho coneix tothom. A Internet, en canvi, tens la sensació que és tan ampli que allò només circula per un circuit ja previ. Només ho escolta la gent que li agrada un cert tipus de música.

Font del document:

http://www.diaridegirona.cat/estiu/2011/08/18/acabes-cano-encara/509040.html?utm_source=rss